

Helme-Tõrva Elu

Hind 4 krooni

Nr 2 (229) 12. veebruar 2009

Tõrva linnavolikogu sotsiaalkomisjoni tööst aastal 2008

Tõrva linnavolikogu sotsiaalkomisjoni koosolekud toimuvad vähemalt kord kuus, vajadusel ka tihedamalt. Komisjoni tööpõld on üsna lai, sest sotsiaalprobleeme on tänasel päeval küllaga. Komisjoni töös osaleb seitse inimest: volikogu liikmeid, arste, sotsiaal- ja linnaametnikke. Kõik nad on tublid ja töökad. Suur aitäh neile!

Loodetavasti oleme edukalt sotsiaalprobleeme lahendada suutnud. Meieni pole igatahes aastate jooksul jõudnud ainsatki kaebust ei sotsiaalabi ameti ega komisjoni töö kohta.

Meie sotsiaalabi ameti juhataja Jane Kask, Thaisi Kalmus, Aime Raidla ja kõik koduteenindajad teevad oma tööd südamega. Ka linnavalitsuse poole pealt sotsiaaltöö eest vastutav abilinnapea Andres Saarep on oma toetavalt väga tubli.

Tahan veel tänada SA Tõrva Terwisekeskuse juhatajat Heli Holmi ja linnavalitsuse bussijuhti Rein Laikaski transpordiabi eest sotsiaalprobleemide lahendamisel. Nad ulatavad sõbralikult abistava käe, kui vähegi võimalik.

Kõige enam laekub meile avaldusi üksikpensionäridelt küttepude maksumuse kompenseerimiseks. Kõik need peab üksipulgi läbi arutama. Peale selle laekub näiteks avaldusi toimetulekutoetuse saamiseks,

koriteritaotlusi ja taotlusi kooliriide ostmiseks.

Seoses sotsiaalministeeriumist tulevate muudatustega on meilgi vaja muuta Tõrva linnavalitsuse määrusi.

Nii oleme muu hulgas arutanud täiendavate sotsiaaltoetuste maksimist, supikõõgiteenuse osutamise korda, tütarlaste emakakaalavähi vastast vaktsineerimist, puuetega inimeste koduteenindust, gümnaasiumi lõpetajate tunnustamist, KredExi projekti, õpilaste sõidusoodustuste maksimist ja 2009. aasta eelarve projekti.

Kõigi nende probleemidega lähme volikogu ette, et saada kinnitust ja toetust nende elluviimiseks.

Komisjon on huvi tundnud ka sotsiaalabi ameti töö vastu. Sotsiaaltöö meie linnas on heal tasemel.

Oleme arutanud ka hooldekodu toomist Tõrva haigla ruumidesse ja see ongi teoks saanud. Arutasime ka pesemisvõimaluste loomist ja seegi probleem on lahendatud. Linnakodanikud võivad haigla juures pesemisteenust kasutada. Mõttes on olnud ka turvatoa loomine. Küllap saab seegi mõte kunagi teoks.

Oleme tutvunud ka üksi elavate inimeste koduse olukorraga ja sellega, kuidas nad oma pensioniga toime tulevad.

Koduõde Thaisi Kalmus andis

meile ülevaate koduõendusest meie linnas. Leidsime, et teenus on väga vajalik.

Arutasime ka sekkumisvarude – jahu, makaronid – jagamist paljulapselistele peredele. Tegime seda komisjoniga, et hiljem linnakodanikel probleeme ega valearusaamu ei tekiks.

Viimastel komisjoni koosolekutel arutasime 2008. aasta eelarve täitmist, sotsiaalkomisjoni tööd 2008. aastal, jõulutoetuse maksimist, 2009. aasta eelarvet.

Ajad on rasked. Sotsiaalministeerium vähendas näiteks 2009. aastal toimetulekutoetust neli korda ja neid kokkuhoiukohti tuleb kindlasti kõikjal. Oleks tore, kui linnakodanikud suhtuksid sotsiaalprobleemide lahendamise mõistvalt. Ei ole kerge kellelgi: ei ettevõtetel, omavalitsustel ega ka kodanikel.

Elame lootuses, et peagi tulevad paremad ajad.

Kui kellelgi on südamel mure või hing haige, pöörduge alati julgelt sotsiaalabi ameti töötajate või sotsiaalkomisjoni liikmete poole.

Püüame üheskoos raskustest üle saada. Vigade ja hädade otsimisega ei jõua me kuigi kaugemale. Ainult sõpruses ja ühtsuses peitub jõud, mis leiab probleemidele lahendusi.

Kaie Tähe sotsiaalkomisjoni esimees

Helme vallavolikogu istungil 28. jaanuaril 2009

- kuulati vallavanema ülevaadet valla üldisest olukorrast;
- viidi sisse muudatused volikogu liikmetele ja volikogu komisjonide liikmetele töötasu või kompensatsiooni maksmise korras;
- muudeti sünnitoetuse määra, selle määr on nüüd 6000 krooni;
- kehtestati Kastani maaüksuse ja selle lähiumbruse ning Liimi ja Uue-Liimi maaüksuste detailplaneeringud;
- algatati detailplaneeringu koostamine ASile Ritsu kuuluvatel kinnistutel;
- toimus valla 2009. aasta eelarve 1. lugemine;
- viidi sisse muudatused valla munitsipaalkoolide pedagoogide töötasutamise alustes;
- volikogu esimees Toivo Põldma andis ülevaate omavalitsuste ühinemise käigust.

Tiina Õunpuu
vallasekretär

Tõrva linnavolikogus arutati ja otsustati 20. jaanuaril 2009

1. Volikogu kuulus ära linnapea Agu Kabritsa ülevaate linnavalitsuse ja hallatavate asutuste vahepealse tegevuse kohta.
2. Toimus Tõrva linna 2009. a eelarve II lugemine.
3. Volikogu kinnitas Tõrva gümnaasiumi pedagoogide töötasutamise alused.
4. Volikogu andis loa Tõrva linna ja MTÜ SK Viraaž vahel 20.04.1999 sõlmitud rendilepingu (Valga 76 hoone) pikendamiseks kuni 31.12.2015.
5. Volikogu muutis haridus-kultuuri-sportkomisjoni koosseisu.
6. Planeeringu-linnavarakomisjoni esimees Tiiu Loorman andis ülevaate komisjoni tööst 2008. aastal.

Signe Kiin
linnasekretär

Rahvaküsitluse tulemused Helme vallas

Ajavahemikul 23.–30. jaanuarini toimus Helme vallas rahvaküsitlus, kus küsiti: “Milline on Teie suhtumine kavandatavasse Tõrva linna, Helme ja Põdrala valla ühinemisse?”. Valida sai kahe vastusevariandi vahel: “Jah pooldan” või “Ei poolda”.

Küsitluskomisjon saatis välja 1774 küsitlusankeeti, nendest tagastati küsitluskastidesse 940 ehk 53%. Vastuse “Jah pooldan” valis 229 küsitletut ehk 24% vastanutest. Vastuse “Ei poolda” valis 710 küsitletut ehk 76% vastanutest. Üks ankeet oli rikutud.

Abi eest küsitluse korraldamisel täname: siseministeeriumi rahvastikutöingute osakond, AS Andmevara, Tõrva postkontor, OÜ Tsentrum Agro, Maie Mikk, Mare Adamson, Maire Mäll, Erja Liivson, Ester Sakk, Ene Jänes, Kaie Tähe, Maiu Eirand.

Täname kõiki küsitlusel osalenud valla elanikke!

Omavalitsuste ühinemise teemalise rahvaküsitluse tulemused Tõrva linnas

Küsitluse läbiviimist korraldas komisjon koosseisus Signe Kiin, Ene Berg-Jürgens ja Merle Meltsas.

Tõrva linna valimiselistele elanikele saadeti laiali 2564 hääletussedelit.

Sedelile oli trükitud küsimus: “Milline on teie suhtumine kavandatavasse Tõrva linna, Helme ja Põdrala valla ühinemisse?” ning vastusevariandid “Jah pooldan” ja “Ei poolda”.

Rahvaküsitlus toimus ajavahemikul 23.–30. jaanuar. Sedeleid sai tagastada Tõrva linnavalitsusse, Tõrva linnaraamatukogusse, Tõrva lasteraamatukogusse ja infopunkti.

Küsitluskomisjon avas hääletuskastid 2. veebruaril kell 9 ja tegi tulemused kindlaks järgmiselt:

tagastatud sedelite arv oli 1065 (hääletusprotsent 41,5);

rikutud sedeleid oli 12;

vastusevariandi “Jah pooldan” valis 813 vastanut (77,2% vastanutest);

vastusevariandi “Ei poolda” valis 240 vastanut (22,8% vastanutest).

Karjäärpäev Tõrva gümnaasiumis

Esmaspäeval, 26. jaanuaril kell 9 algas Tõrva gümnaasiumis karjäärpäev. Selle viis läbi MTÜ Sebra Koolitused. Osa võtsid 10.–12. klassi õpilased.

Päev oli jagatud kaheks osaks: esimeses oli tunniajaline töötuba ning teises ligi kolme ja poole tunnine. Juba eelnevalt sai klassijuhataja juures ennast nendesse kirja panna. Valida oli mitmete võimaluste vahel.

Karjääriõpitoas tutvustati erialavaliku põhimõtteid mängude kaudu. Teadusbussis Suur Vanker näidati erinevaid klippe kassahittidest ja seejärel paljastati nende eriefektid lihtsate

katsetega. Ettevõtluse õpituba andis ülevaate ettevõtlusvormidest, äriplaan koostamisest ja tootearendusest.

Arvuti viidi läbi interaktiivne majandusmäng, mille käigus õpiti ettevõtte käivitamist, toote turuletoomist, tootearendust ning konkurentsi mõju. Rahavoomäng andis ülevaate finantsarvestusest, õpetas kauplemata ja teenima passiivset tulu. Turuplatsimäng andis võimaluse kogeda praktiliselt ettevõtlusvõrgus osalemist ning sõltumist teiste osapoolte tegevusest.

Esimese grupi töötubadest tuli erinevaid hinnanguid, kuid kõige huvitavamaks peeti teadusbussi, kus

näiteks toores muna vedela lämmastiku sees külmutati. Kuna seal huvitavaid katseid tehti, oli vaadata palju.

Teise grupi töötoad ehk mängud said kõik positiivseid hinnanguid – ilmselt seetõttu, et sai ise reaalselt kogeda, kuidas majandusettevõtteid hallata ja arendada. Teisalt polnud õpilastel, kes tulevikus end majandusega siduda ei kavatse, teisest grupist eriti midagi valida.

Kiideti noortega töötanud inimesi, kes oskasid teemad osavalt huvitavaks teha. Samas loodeti, et sarnaseid üritusi korraldatakse veelgi.

Maarja Ruusmann

VABANDUS

Eelmise Helme-Tõrva Elu artiklis “Meenutusi Tõrvast aastal 1939” on juhtunud kahetsusväärne eksitus. Tõrva on olnud kolm korda punavägede käes. Toimetus palub vabandust!

**JÄRGMINE HELME-TÕRVA ELU ILMUB
26. VEEBRUARIL.**

Toimetus ootab kaastöid hiljemalt 16. veebruariks.

Terves kehas terve vaim!

Asta Tsirp

Talvised matkad Linna külas

Ritsu külaselts korraldab matku juba 2004. aastast. Talvel on võimalus suusatada või kõndides looduse ilu nautida. Selle talve esimene kokkusaamine oli 25. jaanuaril.

Esimese veebruari karge talveilm tõi taas kokku need, kes liikumisest lugu peavad.

Ühiselt liiguti Lõvele, kus matkajatele pakuti kuuma teed. Iga osavõtja sai kaasa väikese meene. Järgmisel pühapäeval saame taas kokku.

22. veebruaril on kavas läbi viia Linna küla suusasõit. Loodame, et ilmataat alt ei vea! Toimuvad suusavõistlused ning on avatud matkarada

neile, kes võistelda ei soovi. Jälgige reklaami!

Ritsu külaselts tänab Helme valla valitsust, Eesti Kultuurkapitali ning kohaliku omaalgatuse programmi, kelle abiga need üritused teoks saavad.

Asta Tsirp
Ritsu külaseltsi juhatuse liige

Tõrva-Helme mälumäng alustas

Teisipäeva, 27. jaanuari õhtul toimus Tõrva-Helme mälumängu neljanda hooaja esimene voor. Kohale saabus 19 võistkonda: 9 täiskasvanute ja 10 koolinoorte vanuseklassist.

Rõõm oli tõdeda, et mälumäng on laienenud üle Valga maakonna piiride. Uustulnukate seas on kaks võistkonda Rõngust, gümnaasiumi vilistlastest koosnev võistkond ning Valgast pärit skautide ja kodutütarde koondvõistkond. Oma koolist alustas eeldatavalt pikka karjääri 8.a klassi võistkond.

Küsimusi 40, valdkonnad: loodus, ajaloolised kuulsused, tänapäevased kuulsused, leiutised, parfüümid, sport, poliitika, varia.

Statistika järgi oli loetletud teemadest kõige rohkem punkte andev tänapäeva kuulsuste osa, samas kui ajalooliste isikute eest saadi punkte kõige vähem. Kommentaariks ütles, et küsimuste koostaja võis ise küll mõelda, et kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta, ent võistkonnad oma nappide punktidega väljendasid pigem tuntu kōnekāändu, et kes vana asja meelde tuleb, sel ...

Ikka nõutakse koos küsimustega,

et kas vastuseid ka kohe saaks. Seekord andsime ühe küsimuse vastuse tõesti lauda, täpsustamata küll, millise küsimuse vastuse ja mis vormis. See lauda antud vastus oli nimelt kirjaklamber – ja selgus, et ainus küsimus, mis jäi sajabrotsendilisel vastamata. Edaspidi küsimuste koostajad enam vastuseid ette ei anna.

Järgmine voor toimub 17. veebruaril. Kokku on neid neli, millest arvesse lähevad kolm paremat tulemust. See tähendab, et kõik esialgsed tulemused on tõesti vaid esialgsed. Samuti on võimalus liituda uut võistkonnadega, sest kaotatud pole veel mitte midagi.

Võistkonnad said nagu möödunud hooajalgi ise valida, mis teemadel küsimusi nad ootavad. Teemasid oli muidugi seinast seinast, sporti ja ajalugu kõige rohkem. Esialgne valik on selline, et järgmisse mängu tulevad teemad: tänapäeva sport, militaaria, Eesti ajalugu 1960–1990, Eurovisioon, mõõtühikud, solfedžo (muusikateooria), Prantsuse Polüneesia ja kalad.

Laine Tangsoo
mälumängu kohtunik

ESIALGNE PAREMUSJÄRJESTUS

- Valga ja Lions võrdselt 57 punkti
- Paluperä 50
- Rõngu Rõngad 38
- TG Õpetajad 36
- Tiku (TG) 32
- Lustikummut (Tartust) ja Viktor (vilistlased) võrdselt 30
- Muhkel (Kaitseliit) 28
- Majandussurutus (TG) 27
- Mälukaotus (TG) 25
- Krihvel 20
- Flower Power (Rõngu noored) 19
- Viplalad ja Algajad (mõlemad TG) võrdselt 16
- Taku (TG) 14
- Number 1 (skaudid ja kodutütred) 13
- Söödikud (TG) 12
- Kolm Neljandikku (TG) 8 (märkus: võistkonnast Kolm Neljandikku oli seekord esindatud üks neljandik ehk siis üksainus liige)

Palkehitiste taastamiseks saab küsida meistritelt nõu ja soovitusi

Veebruarist aprillini saavad neli Lõuna-Eesti maakonna (Tartu-, Võru-, Valga- ja Põlvamaa) vanade palkehitiste omanikud küsida konsultatsiooni oma vana palkhoone seisundi hindamiseks ja hoone kordategemiseks. Ettevõtmise eesmärk on aidata kaasa traditsioonilise taluarhitektuuri heaperemehelikele arendamisele ja algupärase väärtuse säilitamisele.

Projekt käigus käib MTÜ Vanaajamaja meeskond välitöödel, hindab hoonete seisukorda ja koostab kirjalliku eksperthinnangu koos soovitus- tega hoone taastamistööde järjekorra, hädavajalikkuse ja materjalide osas.

Huvilistel tuleb täita küsimustik kodulehel www.vanaajamaja.ee ja saata see hiljemalt 31. märtsiks:

Tartu- ja Valgamaa hoonete puhul: andres.uus@emu.ee; Põlva- ja Võrumaa hoonete puhul: ragner.lobu@gmail.com või postiaadressile: MTÜ Vanaajamaja, Võru mnt 14, 64505 Rāpina.

Ekspertiisi hind omanikule on 250 krooni talu kohta, olenemata sellest, mitu palkhoonet ekspertiisi vajavad.

Projekti käigus on eraldi tähelepanu all rehielamud, mille kohta täidetud inventeerimisankete kasutatakse Eesti Vabaõhumuuseumis maa-arhitektuuri andmebaasi koostamisel.

Samuti ootame infot kogenud ehitusmeistrite kohta, kes tegelevad palkmajade käsitsi ehituse või taastamisega, maakivi-, vundamendi-, savi- vm traditsiooniliste ehitustöödega ning sooviksid liituda MTÜ

Vanaajamaja käsitöömeistrite andmebaasiga.

2008. aastal viis MTÜ Vanaajamaja sarnase projekti läbi Põlvamaal, mille käigus anti konsultatsioone 80 Põlvamaa talule.

Ettevõtmist toetavad Põlva maavalitsus ja hasartmängumaksu nõukogu.

Projekti partnerid on Eesti Vabaõhumuuseum, Põlva maavalitsus, MTÜ Seto Käsitöö Kogu ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia.

Täiendav info:
Andres Uus
andres.uus@emu.ee
tel 525 0516
MTÜ Vanaajamaja
www.vanaajamaja.ee

Tõrva gümnaasiumi uudiseid

Traditsiooniliselt said uue aasta alguses avalöögi olümpiaadide piirkonnavoored. Seekord toimusid jaanuaris kuue õppeaine olümpiaadid, millest Tõrva gümnaasium osales neljal. Neist kohe lähemalt.

10. jaanuaril toimus Valga gümnaasiumis bioloogiaolümpiaadi piirkonnavoored, kus meie kool sai väga palju häid kohti. Kõiki põhikooli õpilasi õpetab ja ka selleks olümpiaadiks valmistas neid ette õpetaja Tiia Tamm.

Oma vanuseklassides said 1. koha Mare Vahtre ja Angela Kannukene, 2. koha Christin Soots ja Urmo Kannukene, 3. koha Eduard Lotov ja Ago Laanejõe, 4. koha Marian Orav ja Sille Lääs ja 5. koha Jüri Lääs. Osalesid veel Liisi Kivisalu, Janne-Marita Kabanen, Maarit Meltsas, Siim Moosus ja Tauno Tilk. Väga tublid!

17. jaanuaril toimus füüsikaolümpiaadi piirkonnavoored. Füüsikat õpetab koolis Avo Sults. Nagu igal aastal, oli ka seekord osavõtt olümpiaadist rohkearvuline, kuigi auhinnalisi kohti saadi vähe. Tundub, et füüsikaolümpiaad on alati väga kõva pähele, sest punktiarv kipub üldkokkuvõttes kasinaks jääma.

2.–3. kohta jagasid Janne Marita Kabanen ja Risto Põldsalu. Füüsikaolümpiaadist võtsid põhikooliastmes osa Karl Lääts, Siim Moosus, Ago Laanejõe, Karl Kirt, Aivar Soots ja Jaan Vägula ning gümnaasiumiastmes Margo Metsoja, Kristiina Kannukene, Dagny Viks, Meryt Malleus, Hardo Kärt, Anti Maisla ja Karel Jaama.

30. jaanuaril toimus inglise keele olümpiaad, kus tuli kirjutada ingliskeelne kirjand teemal "Iga algus on raske". Kirjandit käisid kirjutamas õpetaja Tiia Madala õpilased. Kõige parema koha meie õpilastest sai Liis Sock, kes jagas 2. ja 3. kohta ning sai 20 võimalikust punktist 18.

6.–13. kohta jäid teiste seas jagama Margo Metsoja, Kaspar Metsar ja Maarja Saarmäe. Väga tublilt esinesid ka Kristiina Kannukene, Maarja Appo ja Piia Pähklamäe.

31. jaanuaril toimus matemaatikaolümpiaadi piirkonnavoored, millest võttis osa 16 õpilast. Kuigi eesti vanarahvatarkus ütleb, et tähtis pole võit, vaid osavõtt, on ikkagi väga hea meel, kui ka võidud kodukooli tulevad.

Seekord õnnestus saada neli auhinnalist kohta. Oma vanuseklassis said 1. koha Meelis Matvei (õpetaja Aimi Laanoja), 2. koha Eduard Lotov, 3. koha Mari-Liis Oldja. Angela Kannukene jagas 3.–4. kohta, teda õpetab Hiie Kokamägi.

Õpetaja Kokamägi õpilastest osalesid hästi veel Taavi Kärt, Urmo Kannukene, Andres Neumann, Risto Põldsalu, Dagny Viks ja Anti Maisla. Õpetaja Aivi Mehide õpilastest osalesid olümpiaadil Ago Jaani, Marel Jaama, Kristin Jānes, Joel Viskov, Kevin Sults, Karl Karpov, nad kõik mahtusid 5. klassi arvestuses oma lõpptulemusega osalejate esimesse poolde.

17. jaanuaril tähistas noorteor- ganisatsioon Eesti 4H, mille eestvedajad on Tõrva gümnaasiumis õpetajad Luule Rikkand ja Eve Tilk, Paides kiidupäeva.

Kiidupäev on traditsioon, kus jagatakse tunnustust parimatele üle Eesti. Keskmises vanuserühmas võitis fotokonkursi Birgit Pruss (9.b klass) ja nooremas vanuserühmas sai Kristi Jaama (7.a klass) 1. ja 3. koha.

"Eesti 4H tegija aastal 2008" tiitli said seekord kaks Tõrva klubi noort: Siim Sock (täna seks vilistlane, kuid jätkab ikka klubis) ja Tauno Tilk (12.a klass).

1. veebruaril käisid Risto Põldsalu ja Tauno Tilk Pärnus 4H noortenõukogu koosolekul, kus arutati päevakorralisi punkte ja veebruaris toimuvat talilaagrit Kurtnas.

22. jaanuaril käis õpetaja Liia Ortus 28 loodushuvilisega 3.–5. klassist Otepääl loodusõhtul "Tiivad vete kohal", kus loodusemees Arne Ader rääkis põnevalt Loode-Eesti ranniku lindudest Ida-Atlandi rännuteel.

Tegusat aega!

Irja Käärik

Aitame koos!

Kolmapäeval, 21. jaanuaril sai teoks kolme Tõrva gümnaasiumi õpilase korraldatud heategevusprojekt "Aitame koos!". Heategevusprojekti sihtgruppi moodustasid Valgamaa kodutute loomade varjupaiga kassid ja koerad, kes tänu koolinoortele ja õpetajatele said enda pesadesse juurde süüa, mänguasju, toidukausse, vaipu, tekke jms.

Lisaks annetuste tegemisele anti noortele võimalus ka ise nende loomadega kohtuma sõita. "Ma arvan, et see loomade varjupaigas käik oli nii lahe. Kuigi ruumi oli natuke vähe, aga noh, pole midagi. Ma nägin, et nende eest oli hästi hoolitsetud ja nad olid rõõmsad. Tahaks veel sinna minna. Kind-

lasti!" kommenteeris Tõrva gümnaasiumi 7.a klassi õpilane Kristel Zimmermann.

"Inimesed käivad siin harva, käivad ja toovad vaid loomad sias, aga et ka keegi nendega mängiks või tegeleks, seda kohtab siin harva," vangutas loomade varjupaigas töötav hooldaja pead.

Mariin Lepik, Sirlu Pippar ja Maarja Ruusmann tänavad kõiki loomasõpru, kes annetasid loomade heaks, ning loodavad, et noored saavad sellisest projektist innustust ja külastavad koduta loomi veelgi sagedamini.

Aitäh teile!

Sirlu Pippar

Tõrva gümnaasiumi õpilane

ARMSAD TÕRVALASED!

Vajame Tõrva ajalooliste lugude kogumisel väga suurt abi. Asutuste ja organisatsioonide esindajad! Palun kirjutage oma asutuse, ettevõtte, organisatsiooni lugu paberile ja tooge see Tõrva raamatukokku aadressil Männiku tänav 5 nime all "Tõrva ajalugu". Materjal ei pea olema väga põhjalik. Ootan materjale veebruari ja märtsi jooksul. Teid ette tänades,

Helgi Teenurm

Tõrva ajalooliste lugude kogumiku koostaja ja Helme kihelkonna ajaloo koostamise komisjoni liige

Valgamaa helendab kultuuripärlite säras

Tuntud muusikategelane ja koorijuht A. Rataspepp on öelnud: "Inimsoo aegade hämarusest, kusagilt hääliitsuste ja žestide piirimaalt on pärit kõne, laul ja tants – ürgne tarve end väljendada. Läbi aastatuhandete on see ühise ütlemise vajadus meid toonud tänapäeva kunstideni. Kusagil hingesopis on kõigil säilinud see kummaline kutsumus üheskoos õnnelik olla, üheskoos katsumusi kanda.

Lauluga on lapsi hällitatud ja pulmi peetud, tööle mindud ja vaba aega veedetud, väärikaid austatud ja lahkunuid puhkama pandud. Lauluga on vabaduse eest võideldud ja lahingusse mindud, võitu pühitsetud ja uut elu ehitatud. Laulus kõlab ajastu hää, kõlavad ajastu tunded, laulus sulavad ühte loojad ja esitajad, osasaajad ja kuulajad ..."

Eestis on sajandipikkuse minevikuaga koore. Oleme uhked nende üle. Aga kui üks väikelinna meesansambel on neli aastakümnet jaganud laulu läbi rõõmu nii oma kodulinnas kui maakonnas, naabritele Lõuna-Eestis ning käinud ka kodust kaugemal kontserdireisidel Rootsis, Norras, Tšehhis, Leedus, Ukrainas, Gruusias ja Peterburis, on see austust väärt.

Meil jääb üle tunda rõõmu sellest, et Tõrvas on selline meesansambel oma olemas.

Oma esimesele lauluharjutusele kogunesid mehed 14. oktoobril 1968 Eesti tollase ühe edukama ehitusorganisatsiooni – Valga Kolhooside Ehituskontori – juurde. Aastaid kanti Valga KEKi meesansambli nime. Ansambli ristiema sai KEKi ametiühingu juht Olinde Laikask.

Ansambli asutajaliikmed olid Rudolf Enne, Arnold Laikask, Kalju Kirsimäe, Eduard Nigol (ansambli vanem), Arvo Odras, Kalju Paimre, Vello Tuvi, Andi Veebel. Peagi liitusid nendega Olav Napritson, Ülo Jurs ja Jüri Murs.

Sellises koosseisus laulis ansambel mitu aastakümnet. Hiljem on juurde tulnud Vello Raagmets, Aksel Arjak, Arvo Kolk, Ants Kalpus ja Enno Jaani.

Kõik need 40 aastat on ansambli juhendanud mees metsast, teenekas metsaülem Tõnis-Rein Ainso. Hindamatu panuse meesansambli kunstilise taseme tõstmise andis ka Tallinna Konservatooriumi professor Ants Sööt.

Esmakordselt astusid laulumehed publiku ette oma asutuse näärilpeol samal aastal. Algus oli teatud. Kõik teed olid valla. Lauljad muutusid peagi ülipopulaarseteks. Aastatega nende laulukaar üha laienes ja repertuaar täienes.

Valga KEKi meesansambel on Eesti Kolhooside Ehituskontori taidlusülevaatuste kolmekordne laureaat ja mitmete vabariiklike võistlusalumiste finalist. Lauluansambli saatjad on olnud nii Tõnis-Rein Ainso klaveril kui ka rahvamuusikaansambel Torupill Johannes ja Ants Tauli juhatusel.

Ansambli repertuaari kuulub enam kui sada laulu nii eesti kui ka paljude teiste rahvaste muusikast. K. Tuberiku "Metsade süles" ja A. Meriheina "Mari läks metsa" on laulud, mille ainuesitusõigus Eesti Raadio fonoteegis kuulub Tõrva meesansamblile.

See on olnud üks väheseid taidlusansambleid, kelle laul kõlanud üpris sageli Eesti Raadio taidluskontsertidel ja saadetes. Nende laulude saatel on uusi põlvkondi ellu ja kaaslasid igavikuteele saadetud. Need on laulud, mis meesambli jõukohased laulda ning panevad kuulajate südamed põksuma. Elitaarkultuur ehk saaks nendeta hakkama, aga rahvakultuur mitte.

Nüüdseks on Tõrva meesansambel rikastanud oma austajate tunde maailma juba nelikümmend aastat.

Tõrva meesansambli lauljad (vasakult) Enno Jaani, Aksel Arjak, Arvo Odras, Olav Napritson, Eduard Nigol, Arvo Kolk, Ants Kalpus, maestro Tõnis-Rein Ainso, Kalju Kirsimäe ja Vello Tuvi oma jätkuvalt kõrget laulutaset näitamas. Erakogu

Ansambli 40. aastapäevale pühendatud juubelikontserdil 28. novembril Tõrva kirik-kammersaalis kõlasid meeste laulud jätkuvalt heal tasemel ja võimsalt.

Sellest johtuvalt tundus kohati saalitäiele kodulinnas meesansambli austajatele, et aastate tiivavirved polegi lauljaid puudutanud. Nad seisid publiku ees niisama särtsakalt ja säravalt nagu aastate eestki. Kõik oli nii loomulik, siiras, südamest tulev.

Juubelipäevaks üllitasid mehed ka oma lauljateed kajastava raamatu "Lauludest helisevad aastad". Raamatus sisalduv tugineb suuresti ansambli kroonikakirjutaja Rudolf Enne koostatud materjalidele ja ansambli vanema Eduard Nigoli meenutustele. Kuulajateni jõudis ka Tõrva meesansambli laule kandev CD-plaat.

"Eesti kultuur pole mitte ainult rahvusoper, rahvusmeeskoor, ERSO. Eesti kultuur on ka see, mis on sageli jäänud kodukandi metsade ja põldude vahele, aidates sealsetel inimestel kanda elu raskusi ja rõõme, kesta rahvusest selle väikesel Läänemere äärsel maal," on Eesti Raadio muusika- ja Age Raa äsja mainitud raamatus oma mõtteid avaldanud.

Tema mõtteradu mööda edasi liikudes loeme: "Rääkides Tõrva meesansamblist, kargasid mulle millegipärast pähe sõnad: "Tormab me aeg, viib kaasa kõik, aru kui saad, teinud on aeg oma töö ..."

Meestel on repertuaaris üks sellenimeline laul. Nad laulsid seda pea igal kontserdil. Selle laulu viis ja sõnad on hingekeeli liigutavad ja kellele meist ei meeldiks minevikuradadel ekselda."

Alljärgnev ongi just neist tunnetest kantud ja kannab teatavat nostalgiasertit.

"Mis on see jõud, võim ja vägi, mis on hoidnud neid mehi nelikümmend aastat laulu juures?" arutleb Eesti Muusikaakadeemia professor koorijuht Ants Sööt.

"Selle on tinginud nende meeste hingeline vajadus lasta enda kehast ja vaimust läbi seda muusikat, mida nad on nelikümmend aastat viljelenud. Selle on tinginud tung ilu järele. Seda ei oleks saanud teha ühegi sundusega, vaid üksnes oma vaba tahtega. Need ei ole mitte õlg õla kõrval lauldud aastad, vaid õlg õla kõrval elatud aastad," väidab professor.

See on olnud selline koostus, kus olnud võimalik üksteist aidata, üksteise eest välja astuda. Selline meeskonnatunne ongi jõud, mis on seda kollektiivi üleval hoidnud.

Laulmine pole mitte ainult hingeline tegevus, vaid ka füüsiline koormus. Sellest johtuvalt on laulmine aidanud nendel meestel nooreks jääda.

"Ma näen, kuidas inimene muutub, kui ta lavalaudadele publiku ette astub. Tema kehast käib midagi sellist läbi, mis aitab tal end koguda, jõudu mobiliseerida," väidab Ants Sööt.

"Minu koostöö Tõrva meesansambliga on kestnud ligemale kolmkümmend aastat. Sellest ajast, kui kohtasin taas Tõnis-Rein Ainsod Aakre metskonna õues. Nii see meie koolivennasõprus uue alguse sai," meenutab professor.

"Olen püüdnud ansambleid aidata. Teinud nende kümneid seadeid, otsinud sobivat repertuaari jne. Töötasin aastaid kuulsa meesansambliga Vanad Sõbrad. See kollektiiv oli tolle aja kohta väga heal tasemel. Tema repertuaaris oli uskumatult palju laule. Sealtn töin paremaid laule ka Tõrva meesansambli jaoks," väidab Sööt.

"Lisaks sellele aitasin teha mees-tele ka hääleseadet, leida õiget interpretatsiooni ja stiili. Loodan, et see on ansambli suure populaarsuse ja edukuse saavutamisele kaasa aidanud," jätkab Ants Sööt.

Ükski prohvet pole kuulus omal maal. Aga kuskil kaugel läbi lüüa on ka raske. Tõrva meesansambli kontserdid Gruusias olid aga väga edukad ja pälvisid sooja vastuvõtu.

Kuigi aastad on läinud ja meist kõigest oma karmi käega üle käinud, on Tõrva meesansambli lauljate hing ikkagi nooreks jäänud. Need mehed, kes rivis püsivad, on tõeline maa sool.

Helilooja ja ansambli juhendaja Sven Malm nimetab Tõrva meesansambli laule mehiste meeste lauludeks.

"Mäletan Tõrva meesansambli juba selle loomisest alates," väidab Malm. "Kuna lauljaks olid tõsised meeslaulusõbrad, arenes ansambel kiiresti arvestatavaks kollektiiviks. Lauljad olid selleks ajaks just parajas meheas, mil hää saanud oma mahlakuse ning kandvuse. Kuna KEK oli jõukas organisatsioon, siis kandsid laulutivad neid sageli kodulinnast kaugemalegi."

Tõrva meesansambel on omaette nähtus. Pole kerge kultuurielus 40 aastat püsida, kusjuures mitmed lauljad ja juhendaja Tõnis-Rein Ainso teevad seda algusest peale. Tekib küsimus, mis on see jõud ja vägi, mis neid koos hoiab?

"Muidugi kõigepealt armastus laulu vastu, kuid kindlasti ka ühtekuuluvustunne ja sõprusring," arutleb Sven Malm edasi.

"Minu arvates peab ansambli lauljal peale muusikaalsuse olemasoleva terve ridi omadusi: kohusetunne, lavatunnetus, sõbralikkus, omakasupüüdmatumus, natuke edevust, auhannust ja vallatust, sihikindlust ja pere toetust. Tõrva meesansambli liikmetel on

kõik need omadused olemas. See ehk ongi see saladus, mis neid mehi ühendab ja nii kaua on rivis hoidnud," lisab ta.

Kultuuriajakirjanik Helju Keskpalu tuli Valgamaale 1974. aastal. See on 34 aastat tagasi. Aga nemad juba olid ja mitte lihtsalt, vaid sel ajal juba uhked olemas. Siis korraldati palju üleriigilisi taidlusülevaatusi. Tõrva meesansambel jäi ajakirjanikule kohe meelde.

"See on olnud alati suur ansambel," meenutab Helju Keskpalu. "Kuigi olen nende esinemisi palju kuulnud-näinud küll Valgas ja Tõrvas, tuleb mul praegu millegipärast kõige enne silme ette pilt ühelt ülevaatuselt, kui nad laulsid Vanemuise kontserdisaalis ja mina jälgisin sündmust rõdül."

"Nende laul kõlas – mitte selle sõna lihtsas tegusõnalisel tähenduses, vaid esituse kvaliteedi mõistes. Olin nende üle väga uhke. Kuigi viibisin endise tartlasena oma kodulinnas esindussaalis, oleksin tahtnud kõigile hõisata: "Mina olen Valgast, need on meie mehed!" kirjutab ajakirjanik.

Helju Keskpalu väitel pole see ansambel kunagi murdnud oma kaela ega publiku kuulumismeelt väga raskete lauluseadete ja nende jaoks on olnud kõige tähtsam laulurõõm, sellest osasaamine isekeskis ja selle jagamine kuulajatega.

Muusikaõpetaja ja Tõrva laulustuudio juhendaja Maie Kala sõprus Tõrva meesansambliga algas 20 aastat tagasi. "Olin palutud

meesansambli 20. aastapäeva juubelilale toorkordsesse KEKi klubi saali. Läbi selle suurürituse algas nägemus siinsest kultuurimaailmas loodavast, loojatest, tegijatest," on Maie Kala mõtet raamatus "Lauludest helisevad aastad".

"Võib-olla oli selleks parim just juubelihõnguline, parimas eas olev meeslauljate pere. Igatahes ettekujeldamatu ja reaalne hetk oli lummas. Praegu, 20 aastat hiljem, on kindlalt mees need pildid kontsertetendusest – Vello Jaska oskuslikult koostatud stsenaarium, hea lavastus, asja- ja ajakohased kostüümid ning lavadekoratsioonid ja võimas eestlask laul," jätkab ta.

"Olin nähtust-kuuldust hõnguline. Nii arvukas meeslaulupere, niivõrd hea ja kütkestav vokaalsus, ansambllisus, huvitav repertuaar ja välja peetud lavaline liikumine, naudivat saatemusika ja suurepärase ansamblijuht – maestro Tõnis Ainso," avaldab Maie Kala oma siiani kestvaid elamusi.

Tema sulandumine Tõrva kultuuriloo algaski sellest ülimalt positiivsest juubelikontserdist. Sellest hetkest algas ka tema sõprus Tõrva meesansambliga.

Koos on avastatud maailma, teisi kultuure, rahvaid, tavasid. Koos on läbi kontserdireiside viidud tüki eesti harrastus-, rahva- ja koorikultuuri lähisõprade juurde Rootsi, Norrasse ja Venemaale Peterburisse.

"Meie oleme siin, Eestimaal, harjunud kõrgetasemelise amatöörharrastusvokaalkultuuriga. Seal, raja taga on palju väga head kultuuri, aga on puudu just tavainimese peaaegu professionaalsest hobimusiitsemisest. Milles on nii palju emotsiooni, kujundeid, tasakaalu. Nii palju mehista ja väarikat," usub Kala.

Just nimelt nende väärtustega on Tõrva meesansambel tema sõnul lummanud, joovastanud ja kasvatanud oma publikut.

"Nelikümmend aastat on Polühümnia kui kaunite kunstide jumalanna neid mehi hoidnud, kaitsnud, aidanud. Nelikümmend aastat on kindlat takti hoidnud suurepärase juht ja õpetaja maestro Tõnis-Rein Ainso. Nelikümmend aastat on publik läbi aplausi hüüdnud: VIVA LA MUSICA Tõrva meesansambli laule," pajatavad Maie Kala kirjaread.

Tõrva linna arendusjuht Andres Saarep väidab oma arvamusevalduses, et ikka ja jälle suudavad laulumehed publikut üllatada.

"Toon näiteks Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise 2008. aasta veebruaris Tõrva gümnaasiumi saalis, kus lauldi koos kohalike noortansamblitega. Vaatepilt oli võimas, hääled samuti. Mõni vanem naisterahvas sai närvivapustuse, aga lõpptulemus oli selline, et jääb aastateks meelde. Vaat, mida mehed suudavad pakkuda."

Tõrva Tilde sisendab lauljatesse optimismi ja elurõõmu oma harjumuspärase moel: "Kalli tuliengelse laulupoisi, olede jõudnu täismehike. Olgu teil õnne viil edesi särada, aiga teil küllalt on laulupuud järelda ..." See on vaieldamatult õige.

Praegu tegeleb ansambli kontsertmeistrina Tõrva muusikakooli direktor Thea Leitmaa. Temalt on raamatus kirjeldus Tõrva rahvakoorigi, meesansambli ja Helme kiriku esinduse reisist Norramaaale.

"See pole üksnes ühe ansambli lugu. Selles raamatus on killuke meie rahva kultuuri- ja ajalugu," ütles pikka aega Valga maakonna kultuurijuhina töötanud Helve Braun, rääkides äsja mainitud Tõrva meesansambli 40. aastapäeva juubeliraamatust "Lauludest helisevad aastad".

Eeltoodust järeldub, et Tõrva meesansambel on oma pikkade lauluastate, lugematute kontsertide ja meelde jäävate esinemistega muutunud unustamatuks leheküljeks Valga maakonna kultuurielus.

Ansambli rolli on märgatud ja väärtuselt hinnatud. 16. jaanuaril omistati Tõrva meesansambli ja tema juhendajale Tõnis-Rein Ainsole austav nimetus Valgamaa Kultuuripärl 2008.

Vello Jaska

Mis on see jõud, võim ja vägi, mis on hoidnud neid mehi nelikümmend aastat laulu juures?

Tõrva meesansambel on omaette nähtus. Pole kerge kultuurielus 40 aastat püsida.

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Taagepera bussipeatuse juures peatub pangabuss üle nädala teisipäeviti kell 16.00–17.00

(17. veebruar, 3., 17. ja 31. märts, 14. ja 28. aprill, 12. ja 26. mai, 9. juuni, 7. ja 21. juuli)

Bussis saate:

- tellida ja kätte pangakaardi
- oma kontole sularaha panna ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsi lisa 6 310 310

Hansapank
Swedbank

Swedbank - Hansapanga uus nimi.

Pensioni saab pangast kätte alates viiendast kuupäevast

Rohkem kui 94 000 pensionäri ja toetuste saajat, kes enne said oma pensioni või toetuse postkontorisse või koju, saavad pensioni või sotsiaaltoetuse alates veebruarist oma pangakontole.

Seni oma pensioni, toetuse või hüvitise postkontorist või kojukandega saanud ja nüüd pangaga liitunud inimesed on harjunud raha postkontorist kätte saama kokkulepitud pensionipäeval. Soovitame pensionäridel ja toetuste saajatel minna panka või Postipanka raha välja võtma seni harjunud päeval alates 5. kuupäevast.

„Kutsun eakaid mõtlema sellele, kui palju tal sularaha vaja on, näiteks arveid saab maksta ülekandega. Väga tähtis on turvalisuse küsimus. Tervet kuupensioni pole mõistlik kaasas kanda. Samuti peab olema väga ettevaatlik pan-

sotsiaal
ministeerium

gakaardi PIN koodidega, need ei tohi võõraste pilkude alla sattuda,” ütles perepoliitika ja sotsiaalala asekancler Riho Rahuoja.

Need inimesed, kes tänaseks ei ole oma otsust teinud ega avaldust esitanud, peavad uue väljamakseviisi siiski lõpuks valima. Veebruaris nad oma pensionist või toetusest siiski ilma ei jää, see makstakse välja varem kehtinud kuupäeval endisest kohast. Enne raha saamist peab tähtsaks avalduse, kus inimene peab valima, kuidas ta tahab oma pensioni või toetust edaspidi kätte saada.

Jana Zdanovič
sotsiaalministeeriumi
meedianõunik

KULTUURISÜNDMUSED VEEBRUARIS

16. veebruaril KINOBUSS TÕRVA KULTUURIMAJAS

Lastele kell 14 “Draakonikütid”
Pilet 35 krooni
Kell 17 “Detsembrikuumus”
Sooduspilet 40, täispilet 50 krooni

23. veebruaril Tõrva gümnaasiumi juures

TÕRVA LINNA VASTLAPÄEV
Kell 10 – lasteaiad
Kell 11 – 1.–4. klassid
Kell 12 – 5.–8. klassid
Kell 16 – kõigile linnakodanikele

24. veebruaril kell 11 Tõrva gümnaasiumi juures EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE

MEIE PERE EKSI-RÄNNAKUD SÕJAAJAL JA PÄRAST SÕDA

VELLO JUURMA (enne nime eestistamist Juul)

Meie, Juurmade pere – isa Eduard, ema Helmi-Johanna, vend Are, õde Helju ja mina – elasime enami-ku sõjaajast üle Tudernas, ühes Valga–Pihkva raudteeliini teivasjaama lähedal asuvas metsavahimajas.

Kuulsad Piusa liivakarjäärid ja koopad jäävad sealt mõne kilomeetri kaugusele.

Isa pidas sealkandis juba Eesti ajast saadik metsava- hi ametit. Päril sõja lõpul kolisime lahingute eest Valgamaale Riidajasse oma emakodusse. Esimesena toodi Riidajasse isa sünnikodusse Nurme tallu mind. Jäin lahke ja sõbraliku tädi Helve hoida, kes osutus tegelikult minu täditütteks.

Kui isa perega minu emakodusse Sootaga tallu jõudis, viidi mindki sinna sõjapakku. Varsti aga jõudsid lahingud meile järele. Riidajas paiknes sakslaste kaugelaskesuurtükkide patareid, millele venelased oma kaugelaskerahuritest pihta püüdsid saada. Sellepärast olid mürsuplahvatused ümberkaudsetel maadel üsnagi igapäevased nähtused.

Olin ka ühe õhulahingu pealtnägija. Jälgisime seda tädipoeg Heinoga puukuuri nurga juures. Kõrgel taevast sebisid suurema lennuki ümber väiksemad, kuni nad lõpuks talle pihta said. Suur lennuk hakkas langema ja kadus peagi meie metsa taha, vedades enda järel paksu musta suitsusaba. Hiljem räägiti, et sakslased lasid alla Vene lennuki.

Väidetavalt oli allatulistatud lennuki lenduri nimi Ljahov ja tema järgi ristiti pärast ka kohalik kolhoos. Vahepeal värvati isa ja tädimees Saksa sõjaväkke. Isa saadeti väljaõppele Viljandisse, kust aga tädi Alviinel õnnestus suure või-muna-pekikorvi eest ta vabaks osta.

Tädimees August saadeti talutöödele ühe peremehe juurde Emajõe ääres. Ka temal läks korda pääseda, küsides peremehelt luba minna oma ema matma. Ja et mitte mingit kahtlust äratada, oli ta peremehe juurde jätnud töötasuks saadud sõjaajal nii hinnalised paberossid.

Muide, tema ema elas veel tosin aastat pärast sõda ja oli kohalikus kolhoosis tallimees. Loomulikult varjusid isa ja tädimees pärast pääsemist kuni sõja lõpuni kodumetsa. Sakslastel oli sel ajal juba kodutee Väterlandi jalge all ja neil ei olnud enam aega ega mehi, et kadunud “kahuriliha” taga ajada.

Kui madin kole ägedaks läks ja mürsud hakkasid juba koduõuel lõhkema, läksime metsa varjule ühte suurde auku. Seal redutasime senikaua, kuni lahingud meie kandist üle rullunud olid.

Meie kodu sai kolm mürsutabamust. Üks mürsk lõhkes aida otsas olevas küünis, suuremat viga tegemata, teine lauda küünis, mattes sõnniku alla sea põrsastega, keda seal ajutiselt hoiti, ja kolmas lauda ees, tappes hobuse, kes sai läbi lauda akna killutatamuse pähe.

Veel palju aastaid hiljem oli lauda küüni katuse- laastudel seespool kivanud sõnnik, mille kohta andis tädipoeg Heino, mind lollitades, sellise seletuse, et kunagi ulatunud sõnnikukihit kuni katusele. Elumaja jäi üldiselt terveks, kui mitte arvestada killutatamust elu- toa akna kõrval ja väikest kuuliatuaku aknalaasis, mida ümbritsesid kiirtena praod.

See auk oli kui talisman, mida hoiti ning alles paari-

Emal Helmi-Johanna, õde Helju, vend Are ja isa Eduard 1939. a.

kümne aasta pärast pandi aknale uus klaas. Kord sõja lõpupäevil tuli meie koduõuele sakslane, kes oli üpris viletsa väljanägemisega ja korrutas kogu aeg: “Hitler kaputt, Hitler kaputt ...” Talle anti natuke süüa ja ta läks õige pea edasi.

Suur sõda oli lõppenud. Kogu Eestimaal valitses kirjeldamatu segadus. Paljud kodud olid purustatud. Perekonnad, kes olid enne seda elanud koos, olid nüüd mööda maad ja maailma laiali paisatud.

Elasime natuke aega emakodus, kuid oli selge, et see ei saanud jääda meie pere viimaseks peatuspaigaks meie sõjaajastel ja sellejärgsetel eksirännakutel.

Meie emakodus elasid juba meie tädi Grentsmann Alviine oma perega, vanaisa Simson Aindu ja Vabadus-sõjas põrutada saanud onu Martin, kes oli saanud selle talu Eesti Vabariigilt teenete eest kingituseks.

Sõja lõppedes hakkas isa otsima kutsealast tööd. Pärast lühiajalist peatust ühes metskonnas, millest mäletan ainult seda, et elasime mingis barakitaolises majas, sai isa tööd Taagepera metskonnas.

Sellest ajast pärinevad ka minu selgemad ja järjepidevamad mälestused. Metskond, kus isa tööl hakkas käima, oli Tünder järve otsas. See on võrdlemisi suur, pikk ja kitsas järv, mis asub metsade keskel ja ulatub otsapidi Läti piirini.

Küla, kus elama hakkasime, paiknes järve kaldal, paari kilomeetri kaugusel metskonnast. Sinna viis tee, mis kulges järve kalda lähedal. Sügisel ja kevadel muutus tee poriseks ning raskesti läbitavaks, sellepärast püüti kõik raskemad veosed toimetada külla suvel ja talvel.

Kõige eredamad mälestused ongi mul säilinud järvest, kus oli palju kalu ja vähke ning millega oli seotud nii mõnigi põnev seiklus. Kalu oli seal tõesti nii palju, et suuri kalaparvi oli pidevalt näha paadisilla lähedal tiirutamas ja nende püüdmine ei olnud mingi kunst isegi minusugusele poisipõnnile.

(Järgneb)

TEADE LIIMI KINNISTU DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMISEST

Helme vallavolikogu kehtestas oma 28.01.2009. a nr 2 otsusega OÜ-le Combiwood kuuluva Liimi kinnistu (Liimi ja Uue-Liimi maaüksuste kat tunnused 20301:004:1280 ja 20301:004:0003), pindalaga 4,398 ha, asukohaga Helme vald Möldre küla detailplaneeringu. Detailplaneering on koostatud OÜ K&M Projektbüroo poolt eesmärgiga: krundi ehitusõiguse, kujade ja hoonestusala määramine, tehnovõrkude ja rajatiste asukoha, vajadusel haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete ning servituutide määramine, ehitiste olulisemate arhitektuuriliste nõuete, kuritegevuse riske vähendavate nõuete ja tingimuste seadmine, keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks ja vajaduse korral ehitiste määramine, mille ehitusprojekti koostamisel on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine, teede ja parklate alade ning liikluskorralduse määramine.

TEADE KASTANI MAAÜKSUSE JA SELLE LÄHIÜMBRUSE DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMISEST

Helme vallavolikogu kehtestas oma 28.01.2009. a otsusega nr 1 Eesti Jehoova Tunnistajate Koguduste Liidule kuuluva Kastani kinnistu (kat tunnused 20302:003:1860) ja selle lähiümbruse üldpindalaga 0,9 ha, asukohaga Helme vald Roobe küla detailplaneeringu. Detailplaneering on koostatud OÜ K&M Projektbüroo poolt eesmärgiga: maakasutuse sihtotstarbe muutmine, kinnistu ehitusõiguse, kujade ja hoonestusala määramine, tehnovõrkude ja rajatiste asukoha, vajadusel haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete ning servituutide määramine, ehitiste olulisemate arhitektuuriliste ja kuritegevuse riske vähendavate nõuete ning keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks, teede ja parklaalade ning liikluskorralduse määramine.

TEADE AS RITSU KINNISTUTE DETAILPLANEERINGU ALGATAMISEST

Helme vallavolikogu algatas oma 28.01.2009. a otsusega nr 3 AS Ritsu avalduse alusel temale kuuluvate kinnistute AS Ritsu (kat tunnused 20301:004:1480) ja Katlamaja (kat tunnused 20301:004:2210) detailplaneeringu üldpindalaga 5,648 ha ja asukohaga Helme vald Linna küla.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on: krundi ehitusõiguse, kujade ja hoonestusala määramine, tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha, vajadusel haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete ning servituutide määramine, ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete, kuritegevuse riske vähendavate tingimuste keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks ja vajadusel ehitiste määramine, mille ehitusprojekti koostamisel on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine, teede ja parklate alade ning liikluskorralduse määramine.

Helme-Tõrva Elu

Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvim@torva.edu.ee.

Tehniline teostus ja küljendus
AS LITERO Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.